

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

İDEOLOJİ

ÖRGÜTSEL YAPI

PARTİ İÇİ DEMOKRASİ VE OLİGARŞİ

Dr. Caner Erdoğan

SOKAK KİTAPLARI YAYINLARI

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

İDEOLOJİ - ÖRGÜTSEL YAPI - PARTİ İÇİ DEMOKRASİ VE OLİGARŞİ

Dr. Caner ERDOĞAN

Yayın Hakları:

Sokak Kitapları Yayıncılık

Yayıncı sertifikası: 18268

1.Baskı (2000 adet)

Şubat 2018

ISBN: 978-605-287-072-3

Matbaa sertifikası: 12491

Berdan Matbaa- Sadık Taşdöğen

Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215/216

Topkapı/Zeytinburnu- İSTANBUL

Yayın Danışmanı: Eylem Sezgin

Son okuma/düzeltilme: Emre Aydın

Hukuk Danışmanı: Av. Ali Çağdaş Bozener - Av. Sezer Selçuk

Kapak Tasarımı: CERN Tasarım

Kapak Fotoğrafları: www.chp.org.tr

Rasim Paşa Mahallesi Siftah Sokak N:19 Kadıköy/İSTANBUL

Telefon: 0 216 405 10 88 Faks: 0 216 540 46 14

sokakkitaplari@hotmail.com

www.sokakkitaplari.com.tr

Kitabın tanıtım sayfası: www.chpkitap.com

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince eserin yayın hakları Sokak Kitapları Yayıncılık'a aittir. Yayıncının yazılı izni olmadan eserin tümü veya bir bölümü çoğaltılamaz, dağıtılamaz, satılamaz.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

İDEOLOJİ

ÖRGÜTSEL YAPI

PARTİ İÇİ DEMOKRASİ VE OLİGARŞİ

Dr. Caner Erdoğan

SOKAK KİTAPLARI YAYINLARI

Dr. Caner ERDOĞAN

Caner Erdoğan 4 Temmuz 1984 tarihinde İstanbul’da doğmuş, okul öncesi çocukluk dönemini memleketi Ordu Mesudiye’de geçirdikten sonra, ilköğrenimini Gültepe Cumhuriyet İlköğretim Okulu’nda, orta öğrenimini de Maltepe Süper Lisesi’nde tamamlamıştır.

Caner Erdoğan 2002 yılında Akdeniz Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünde başladığı üniversite lisans öğrenimini 2008 yılında tamamlamış, 2005-2006 akademik yılında Erasmus Programı kapsamında Almanya Rheinische-Friedrich-Wilhelms Bonn Üniversitesi Siyaset Bilimi bölümünde öğrenim görmüştür. 2008-2017 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı’nda yüksek lisans ve doktora öğrenimi gören Erdoğan, 2011 yılında “Antalya’daki Alevilerin Siyasi Eğilimleri” tez başlığı ile “bilim uzmanı”, 2017 yılında da “Oligarşinin Demir Kanunu’nun Cumhuriyet Halk Partisi Açısından İncelenmesi” tez başlığı ile “doktor” unvanı almıştır.

Caner Erdoğan’ın “Tek Parti İktidarı Döneminde (1923-1950) Cumhuriyet Halk Partisi’nin Örgütlenme Yapısının ve Yönetim Anlayışının Çözümlemesi”, “Cumhuriyet Halk Partisi’nin Tek Parti Dönemi Sonrası İdeolojik Evrimi: Özgürlükçü Muhalefet, Ortanın Solu ve Demokratik Sol (1950-1980)” ve “Tek Parti İktidarı Döneminde (1923-1950) Cumhuriyet Halk Partisi’nin İdeolojik Değişim ve Dönüşüm Sürecinin Çözümlemesi” adıyla uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış bilimsel makaleleri bulunmaktadır. Erdoğan yönetim, örgüt, bürokrasi, siyasi partiler, Türk siyasal hayatı, Türkiye’nin yönetim yapısı ve Türkiye’de sosyo-siyasal eğilimler alanında akademik çalışmalarını sürdürmektedir.

Yazarın tüm çalışmalarına www.canererdogan.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

*Başöğretmenimiz
Gazi Mustafa Kemal Atatürk
ve
varlığını Türk milletinin varlığına
armağan eden şehitlerimizin
aziz ruhlarına saygıyla...*

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	13
ÖNSÖZ.....	15
KISALTMALAR.....	18

BİRİNCİ KISIM CUMHURİYET HALK PARTİSİ: İDEOLOJİ

Giriş.....	20
1. Bölüm: Tek Parti İktidarı Döneminde Cumhuriyet Halk Partisi'nin İdeolojisi (1919-1950)	
Sivas Kongresi'nden 9 Umde'ye Kemalistlerin İdeolojik Eğilimleri.....	26
CHF Kadrolarının İdeolojik Yön Arayışı.....	27
Sınıfsız Toplum İdeali ve Halkçılık.....	29
Ekonomide Liberal ve Burjuvazist Eğilimler.....	30
1930 Sonrası Ekonomi Politikalarında Yön Değişimi: Devletçilik.....	31
CHP'nin İdeolojik Kimliği: "Kemalizm".....	32
Otoriterleşme ve Bürokratik Muhafazakarlaşma Eğilimleri.....	33
Savaşın Sosyo-Ekonomik Etkileri ve Otoriterizmin Yerleşmesi.....	35
CHP Kadrolarının Devrimci-Reformist Arayışları.....	36
Savaş Sonrası Liberalleşme Eğilimleri.....	37
Popülist Politikalar ve Tavizler Eşliğinde CHP'nin İdeolojik Dönüşümü.....	39
2. Bölüm: Tek Parti İktidarı Dönemi Sonrası Cumhuriyet Halk Partisi'nin İdeolojik Yönelimi (1950-1980)	
CHP'nin Yeni İdeolojik Çizgisi: Özgürlükçü Muhalefet.....	41
27 Mayıs Askeri Darbesi ve "İsmet Paşa" Faktörü.....	44
CHP'nin Sola Yönelimi.....	46
CHP'nin Yeni İdeolojik Kimliği: Ortanın Solu.....	49
Parti İçinde İdeolojik Ayrışma ve Ortanın Solu'na Tepkiler.....	51

CHP Ortanın Ne Kadar Solundadır?.....	51
Düzen Değişikliği Programı.....	52
Reddi Miras Tartışmaları, Eski-Yeni Çatışması ve Statükonun Tasfiyesi.....	53
Ortanın Solu-Kemalizm Çatışması Ekseninde Yeni İdeolojik Söylemler.....	55
Ortanın Solu'nun İdeolojik Evrimi: Demokratik Sol.....	57

3. Bölüm: Eski CHP Kadrolarının 1980 Sonrası İdeolojik Yön Arayışı: SHP Geçiş Dönemi (1980-1992)

CHP'nin Örgütsel Ardılları: HP, SODEP, SHP ve DSP.....	62
SHP Kadrolarının İdeolojik Kimliği: Sosyal Demokrasi.....	63
SHP'de İdeolojik Üretimsizlik ve Parti İçi Çekişmeler.....	65
SHP'nin Toplumsal Tabanının Daralması.....	66
SHP'nin Kürt Siyasi Hareketi İle Yol Ayrımı.....	67
SHP'ye Eleştirel Bakış: Baykal ve Cem'in "Yeni Sol"u.....	68

4. Bölüm: Yeni Siyasi Aktör Olarak Cumhuriyet Halk Partisi (1992-2018) Deniz Baykal Dönemi (1992-2010)

CHP'nin İdeolojik Yönelimi: "Yeni Hedefler Yeni Türkiye".....	71
CHP-SHP Birleşmesi ve 1995 Genel Seçim Yenilgisi.....	74
Atatürk'ün Partisi'nin Ulusalçı ve Cumhuriyetçi-Laisist Refleksleri.....	75
CHP'nin Siyasi Hezimet: 1999 Genel Seçimleri.....	78
Baykal'ın "Anadolu Solu" Söylemi.....	79
CHP'nin Ana Muhalefet Partisi Olarak Meclise Dönüşü.....	79
CHP'nin 2000 Sonrası İdeolojisi ve Siyasi Söylemleri.....	80
Kemal Kılıçdaroğlu Dönemi (2010 Sonrası)	89

İKİNCİ KISIM

CUMHURİYET HALK PARTİSİ: ÖRGÜTSEL YAPI

1. Bölüm: Tek Parti İktidarı Döneminde Cumhuriyet Halk Partisi'nin Örgütlenme Yapısı ve Yönetim Anlayışı (1919-1950)

Cumhuriyet Halk Partisinin Örgütsel Altyapısı: Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti ve Sivas Kongresi Nizamnamesi.....	95
Merkeziyetçi Örgütlenme Yapısının ve Oligarşik Yönetim Biçiminin Oluşturulması: 1923 Nizamnamesi.....	97
Aşırı Merkeziyetçi Tek Adam Yönetiminin (Otokrasi) Kurulması: 1927 Nizamnamesi.....	102

Tek Adam Yönetimi Altında Aşırı Merkezizetçi Eğilimlerin İlimlulaşması: 1931 Nizamnamesi.....	106
Tüzüğün Öztürkçeleştirilmesi: 1935 Tüzüğü.....	109
Tek Adam Yönetiminin Yerleşmesi: 1938 Tüzük Değişikliği.....	111
Parti-Devlet Bütünleşmesi ve Gündümlü Muhalefet: 1939 Tüzüğü ve 1943 Tüzük Değişiklikleri.....	111
Çok Partili Sistemle Uyumlaşma: 1946 Tüzük Değişiklikleri.....	112
Demokratikleşme ve Antimerkezleşme Eğilimlerinin Ortaya Çıkışı: 1947 Tüzüğü.....	113

2. Bölüm: Tek Parti İktidarı Dönemi Sonrası Cumhuriyet Halk Partisi'nin Örgütlenme Yapısı ve Yönetim Anlayışı (1950-1980)

Örgüt İçi Demokratikleşme Çabaları: 1951 Tüzüğü.....	116
Güçlü Genel Sekreter Modeli: 1954 Tüzük Değişiklikleri.....	118
Gençlik-Kadın Kollarının Etkinliğini Artırması ve Güçlü Genel Sekreter Modelinin Sonu: 1959 ve 1961 Tüzük Değişiklikleri.....	119
Kurultay ve Yerel Kongre Üyeliğinin Yeniden Düzenlenmesi: 1962 Tüzük Değişiklikleri.....	120
Örgütsel Değişimin İlk Adımları: 1966, 1967 ve 1968 Tüzük Değişiklikleri..	121
Tüzük Tadilatı: 1972 Tüzük Değişiklikleri.....	122
Örgütlenme Yapısı ve Yönetim Anlayışında Köklü Değişim: 1974 Tüzüğü..	123
Tek Adam Yönetimi Kurma Eğilimi: 1976 Tüzüğü.....	127

3. Bölüm: Cumhuriyet Halk Partisi'nin Ardılı Olarak SHP'nin Örgütlenme Yapısı ve Yönetim Anlayışı (1983-1992).....

4. Bölüm: Cumhuriyet Halk Partisi'nin 1992 Sonrası Örgütlenme Yapısı ve Yönetim Anlayışı (1992-2018)

Uyumlaşma Süreci: 1993 Tüzüğü.....	134
1999 Üyelik Sıfırlaması.....	135
Gençlik ve Kadın Kollarının Yeniden Açılması: 2000 Tüzük Değişikliği....	136
Tek Adam Yönetimi Kurma Çabaları: 2001, 2003 ve 2008 Tüzük Değişiklikleri.....	136
Demokratikleşme ve Anti-Merkezleşme Eğilimleri: 2012 ve 2014 Tüzük Değişiklikleri.....	137

5. Bölüm: Cumhuriyet Halk Partisi'nin Örgütlenme Yapısı ve Yönetim Anlayışı (Şubat 2018)

Parti Üyeliği.....	140
Merkezde Örgütlenme ve Yönetim Yapısı.....	140

Yerelde Örgütlenme ve Yönetim Yapısı.....	142
TBMM ve Yerel Yönetim Meclislerinde Örgütlenmesi.....	144
Kadın ve Gençlik Örgütlenmesi.....	144
Danışma ve Denetim Birimleri.....	145
Partinin Disiplin Mekanizması.....	146
Partinin Genel ve Yerel Seçim Adaylarının Belirlenmesi.....	147

ÜÇÜNCÜ KISIM

CUMHURİYET HALK PARTİSİ: PARTİ İÇİ DEMOKRASİ ve OLİGARŞI

Temel Kavramlar.....	150
-----------------------------	------------

1. Bölüm: Cumhuriyet Halk Partisi'nde Parti İçi Demokrasinin/ Oligarşinin Gelişim Seyri

Tek Parti Dönemi: 1923-1945.....	154
Çok Partili Dönem (1980 Öncesi): 1945-1980.....	157
Çok Partili Dönem (1992 Sonrası): 1992-2018.....	160

2. Bölüm: Oligarşinin Demir Kanunu'nun Cumhuriyet Halk Partisi Açısından İncelenmesi

Giriş.....	167
-------------------	------------

I. Oligarşinin Demir Kanunu

Michels'in "Siyasal Partiler" Eserinin Genel Karakteri.....	172
Michels'in Düşünsel Altyapısı.....	174
Oligarşinin Demir Kanunu.....	180
1) Örgütün Doğası	
Doğrudan Yönetimin Teknik ve Mekanik İmkansızlığı.....	181
Merkezileşme ve Bürokratikleşme.....	182
2) Liderin Psikolojik Eğilimleri	
Liderin Oligarşik Eğilimleri.....	185
Liderin Sahip Olduğu Avantajlar.....	188
Liderin Öne Çıkan Yetenekleri.....	189
3) Üyelerin Psikolojik Eğilimleri	
Üyelerin Yetersizliği ve İlgisizliği.....	190
Üyelerin Lider Arayışı.....	192
4) Oligarşinin Demir Kanunu'nun Temel Varsayımları.....	193

II. Oligarşinin Demir Kanunu'nun Cumhuriyet Halk Partisi Açısından İncelenmesi

Temsili Yönetim (Delegasyon) Sisteminin Etkisi.....	195
Örgütsel Yapıda Merkezleşme ve Bürokratikleşmenin Etkisi.....	198
Liderin Kurultay Üzerindeki Etkisi	
Liderin Kurultay Delegeleri Üzerinde Yarattığı Psikolojik Etki.....	200
Kurultay Delegelerinin Siyasi İstikbal Kaygısı.....	202
Olağanüstü Kurultayların Etkisi.....	204
Liderin Parti Meclisi Üzerindeki Etkisi.....	205
Liderin Merkez Yönetim Kurulu Üzerindeki Etkisi.....	208
Lidere İtaat ve Bağlılığı Esas Alan Örgüt Kültürünün Etkisi.....	210
Disiplin Mekanizmasının Etkisi.....	213
Liderin Aday Belirleme Sürecindeki Etkisi.....	216
Liderin Parti İçi Muhalifler Üzerindeki Etkisi.....	220
Liderin Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Birimleri Üzerindeki Etkisi.....	224
Liderin Parti Bütçesi Üzerindeki Etkisi.....	226
Liderlerin Görev Süresinin Etkisi.....	227
Teknik Bilgi Gerektiren Parti İşlerinin Öne Çıkması (Üyelerin Yetersizliği).....	232
Üyelerin Parti Faaliyetlerine Katılımının Düşük Olması (Üyelerin İlgisizliği).....	232
Üyelerin Lider Arayışı.....	237
Değerlendirme.....	239

III. Cumhuriyet Halk Partisi'nin Örgütsel Yapısı, Parti İçi Demokrasi ve Oligarşi Araştırması: Antalya Ölçeği

Araştırmanın Amacı.....	240
Araştırmanın Varsayımı (Hipotezi).....	240
Araştırmanın Yöntemi.....	240
Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları.....	241
Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	242
Araştırmanın Güvenilirliği (İç Tutarlılığı).....	247
Araştırmanın Uygulanması.....	248
Araştırma Bulguları	
Katılımcıların Kişisel Özellikleri.....	250
Katılımcıların Parti Faaliyetlerine Katılım Sıklığı.....	255
Katılımcıların Parti ile Aidiyet İlişkisi.....	257
Üyelerin CHP'de Parti İçi Demokrasi ve Oligarşiye Bakış Açısı.....	261
29 Mart 2015 Antalya Önseçimine İlişkin Görüşler.....	267

IV. Genel Değerlendirme ve Sonuç.....272

3. Bölüm: CHP Tüzüğü'nün Oligarşiyi Besleyen Yönleri ve Parti İçi Demokrasinin Gelişimi İçin Tüzük Değişiklik nerileri

Üyelerin Karar Alma ve Yönetim Süreçlerinin Dışında Tutulması.....	278
Merkez Yönetim Kurulu (MYK) yelerinin Genel Bařkan Tarafından Atanması.....	281
Üyelięe Bařvuru ve yelięin Gerçekleřtirilmesi Prosedürünün Kolay Olması.....	282
Bilim Yönetim ve Kültür Platformu yelerinin Genel Başkanın nerdięi Adaylar Arasından Seçilmesi.....	283
Örgüt İçi Seçimlerde Blok Liste Yönteminin Bir Seçenek Olarak Sunulması.....	284
Milletvekili Adaylarının Minimum % 20'sinin Parti st Yönetimi Tarafından Belirlenmesi.....	285
Yerel Seçim Adaylarının Belirlenmesinde Merkez Yoklamanın ne çıkması.....	287
Lider ve Parti Yöneticilerinin Görev Srelerinin Sınırsız Olması.....	288

SONNOTLAR.....291

KAYNAKÇA.....301

SUNUŞ

Siyaset ile yönetimin sınırları, birinin nerede bitip diğersinin nerede başladığı çoğu zaman berrak değildir. Woodrow Wilson'un çok bilinen makalesinde ifade ettiği "yönetim teknik bir iştir, karar almak siyaset, uygulamak yönetimin alanıdır" şeklindeki özet düşüncesi, elbette önemli bir başlangıç olmakla birlikte gerçekliği tam da ifade edememektedir. Öncelikle siyasetin aldığı kararların hayata geçirilmesi için yöneticiler/uygulayıcılar da farklı düzeylerde kararlar alırlar, çevrelerinden etkilenirler ve çevrelerini etkilerler. Bu bağlamda yöneticilerin deneyim ve bakış açılarının -özellikle kamusal hayatta- karar alıcıları (siyaseti/yasamayı) etkilemesi kaçınılmazdır.

Çağımızın gitgide büyüyen, güçlenen ve karmaşıklaşan örgütler çağı olduğu kabul edildiğinde, her örgütte kimi zaman açık -çoğu zaman gizli- güç mücadelesinin varlığı da örgütlü/örgütsel yaşamın kaçınılmaz bir parçası olarak ortaya çıkar. Kısaca, siyaset ile yönetim birbirinden ayrılamayan, birbirini devamlı etkileyen ve birlikte değişen, gelişen iki olgudur. Bilim dalı olarak ele alındığında ise hem siyaset hem de yönetim sadece birbiriyle değil, konusu insan olan hukuk, ekonomi, psikoloji ve sosyoloji gibi bilimlerle de iş birliğini geliştirerek disiplinler arası nitelik kazanmışlardır.

Hala dilimize tam metni çevrilmemiş Robert Michels'in Siyasi Partiler eserini ve düşünürün "Oligarşinin Demir Kanunu" teorisini kaynak alan bu eser, bir siyasi parti üzerine hazırlanmakla birlikte salt siyaset içermemektedir. Michels'in Siyasi Partiler kitabı demokrasi arayışını Alman Sosyal Demokrat Parti'nin teori ve pratiği üzerine tartışırken, aslında örgütsel güç mücadelelerinin doğasını da ortaya koymuştu. Toplumda demokratik yönetim vaat

eden “sosyal demokrat” bir partinin bile özünde demokrasiyi geçerli kılamadığı hatta kötüye kullandığı yönünde ulaştığı sonuçlar hala değerini korumaktadır. Bununla birlikte Michels günümüzde daha çok, en demokratik görünümlü örgütlerde bile “iktidarın” tabana yayılmak yerine kaçınılmaz bir şekilde gücü eline geçiren “elit ve küçük” bir grupta toplanacağını, bu oligarşinin de kendi iktidarını meşrulaştırıp sürdüreceğini ileri süren “Oligarşinin Demir Kanunu” sayesinde bürokrasi/örgüt kuramcılarında anılır.

Caner Erdoğan’ın doktora tezi olarak başladığı bu eser sadece Cumhuriyet Halk Partisi’nin yaşadığı değişim ve gelişimleri değil aslında Türkiye’nin demokrasi hikayesini de özetlemektedir. Çalışma öncelikle CHP’deki ideolojik değişimi dönemsel olarak ele almakta, daha sonra ise örgütsel yapıyı inceleyerek, siyasetle yönetimin olası bağlantılarının peşine düşmektedir. Yazarın bu arayışını Michels’in temel varsayımlarına dayandırması ve sınırlı da olsa alan araştırması ile destekleyerek “taban”daki bakış açısını ortaya koyması çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır.

Yrd.Doç.Dr. V. Alpay Günel

26.2.2018, Antalya

ÖNSÖZ

“CHP: İdeoloji, Örgütsel Yapı, Parti İçi Demokrasi ve Oligarşi” kitabı, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı bünyesinde hazırlanmış olduğum “Oligarşinin Demir Kanunu’nun Cumhuriyet Halk Partisi Açısından İncelenmesi” başlıklı doktora tezimin ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış makalelerimin kitap formatına göre yeniden düzenlenmiş ve içerik olarak zenginleştirilmiş halidir. Cumhuriyet Halk Partisi’ni hem ideoloji, hem örgüt, hem de parti içi demokrasi ve oligarşi yönleriyle ele alan ve dört yıllık bir emeğin ürünü olan bu çalışma kapsamlı bir bilimsel araştırma ve inceleme niteliği göstermektedir.

Bu kitap çalışması birbiri ile bütünlük gösteren üç ayrı kısımdan oluşmaktadır:

- Birinci kısımda 1919 Sivas Kongresi’nden 2018 yılına kadar geçen süre içerisinde CHP’nin ideolojik değişim süreci ele alınmıştır. Yüzlerce yazılı kaynağın (kitap, makale, gazete, parti yayınları, parti programı vs.) taranması ile oluşturulan bu kısımda, tek parti döneminin Kemalist CHP’sinden 1950’li yılların özgürlükçü CHP’sine, 1960’lı yılların ortanın solcusu CHP’sinden 1970’li yılların demokratik solcu ve 1992 sonrasının sosyal demokrat CHP’sine uzanan ideolojik değişim süreci çözümlenmeye çalışılmıştır.

- İkinci kısımda 1919 Sivas Kongresi Nizamnamesi’nden 1993 Tüzüğü’ne (2016 Değişiklikleri) CHP’nin yaşadığı örgütsel değişim süreci ele alınmıştır. CHP’nin örgütlenme ve yönetim yapısını belirleyen tüm parti tüzüklerinin incelenmesi ile oluşturulan bu kısımda, örgütsel yapıda merkezîyetçi ve antimerkezîyetçi,

yönetim biçiminde oligarşik ve otokratik eğilimler incelenmiş, parti içi demokrasinin gelişimi yönünde atılan adımlarla birlikte örgütsel değişim süreci çözümlenmeye çalışılmıştır.

• Üçüncü kısımda ise CHP’de parti içi demokrasi ve oligarşiye ilişkin tespitlerde bulunulmuş, Robert Michels’in Oligarşinin Demir Kanunu’nda ortaya koyduğu temel varsayımların CHP açısından geçerliliği incelenmiştir. Ayrıca, bu kısımda CHP Tüzüğü’nün oligarşiye besleyen yönleri açığa çıkarılmış, parti içi demokrasinin gelişimi yönünde tüzük değişiklik önerilerine yer verilmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi’ni ideoloji, örgütsel yapı, parti içi demokrasi ve oligarşi yönüyle ele alan bu çalışmanın, bir siyasal örgüt ve bürokrasi incelemesi olarak “yönetim bilimi”, ideoloji ve siyasi söylem incelemesi olarak da “siyaset bilimi” ve “cumhuriyet tarihi” literatürüne önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum. Özellikle “Oligarşinin Demir Kanunu”, “Oligarşinin Demir Kanunu’nun Cumhuriyet Halk Partisi Açısından İncelenmesi” ve “CHP’nin Örgütsel Yapısı, Parti İçi Demokrasi ve Oligarşi Araştırması: Antalya ölçeği” başlıklarında yer alan teorik bilgi, tespit ve değerlendirmeler kitabın özgün karakterini ortaya koymaktadır.

Kendi alanında kapsamlı bir içeriğe sahip olan bu kitabı yazma amacım CHP’yi yermek ya da yüceltmek değil, CHP’nin geçmişini ve bugünü bilimsel bir çerçevede eleştirel bir bakış açısı ile ele alıp ideolojik ve örgütsel gelişimine katkı sunmaktır. CHP’ye ilişkin tespit ve değerlendirmelerimle ilgili eleştirilerinizi ya da kitapta gördüğünüz eksiklikleri www.canererdogan.com.tr üzerinden benimle paylaşarak bu katkıya siz de ortak olabilirsiniz.

CHP’de karar alma ve yönetim süreçlerinde etkin konumda bulunan kişilerin bu kitabı okumalarını oldukça önemseydiğimi belirtmek isterim. Bununla birlikte bu kitabın siyasete ilgi duyan entellektüeller, konuyla ilgili araştırma yapan bilim insanları ve yönetim, siyaset, hukuk alanında öğrenim gören üniversite öğrencileri için baş ucu kitaplardan biri olacağına inanıyorum.

Gerek doktora tezimin gerekse de bu kitabın ortaya çıkması en az benim kadar bana destek olan insanların çabası ile mümkün olabilmıştır.

Bana bu çalışmanın her aşamasında destek olan aileme;

Bir akademik danışman olmanın ötesinde bir ağabey olarak desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Yrd.Doç.Dr. V. Alpay Günel'a;

Doktora tez jürimde yer alan hocalarım Prof.Dr. Ali Öztekin, Yrd.Doç.Dr. Serkan Doru, Yrd.Doç.Dr. Senem Atvur ve Yrd.Doç. Dr. Rana İçmen'e;

Doktora tez izleme jürimde yer alarak katkı sunan hocam Yrd.Doç.Dr. Ceren Kalfa Ataay'a,

Gerek tez çalışması gerekse de kitap çalışmasında her zaman yanımda olan değerli kardeşim Ali Çağdaş Bozaner'e ve tüm dostlarıma teşekkürü borç biliyorum.

Dr. Caner Erdoğan

26.2.2018, Antalya